

॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ इतिउद्योगप० नैलकं

त्रैलोक्यमपिमेकत्समशक्तं देहधारणे ॥ अहमेवात्मनात्मानं वहामित्वांचधारये ॥ २० ॥ इमं तावन्ममैकं त्वं बाहुंसव्येतरं वह ॥ यद्येनं धारस्येकं सफलं ते विकथि
तं ॥ २१ ॥ ततः स भगवांस्तस्य स्कंधे बाहुंसमासजत् ॥ निपपात स भारातो विद्वलोनष्टचेतनः ॥ २२ ॥ यावानहिभारः कृत्स्नायाः पृथिव्याः पर्वतैः सह ॥ एकस्या
देहशाखायास्तावद्भारममन्यत ॥ २३ ॥ न त्वेनं पीडयामास बलेन बलवत्तरः ॥ ततो हि जीवितं तस्य न व्यनीन शदच्युतः ॥ २४ ॥ व्यात्तास्यः सस्तकायश्च विचेता
विद्वलः खगः ॥ मुमोच पत्राणितदा गुरुभारप्रपीडितः ॥ २५ ॥ स विष्णुं शिरसापक्षी प्रणम्य विनता सुतः ॥ विचेता विद्वलो दीनः किंचिद्वचनमब्रवीत् ॥ २६ ॥
भगवन् लोकसारस्य सदृशेन वपुष्मता ॥ भुजेन स्वैरमुक्तेन निष्पिष्टो स्मि महीतले ॥ २७ ॥ क्षंतुमर्हसि मे देव विद्वलस्याल्पचेतसः ॥ बलदाहविदग्धस्य पक्षिणो
ध्वजवासिनः ॥ २८ ॥ न हि ज्ञातं बलं देव मया ते परमं विभो ॥ तेन मन्याम्यहं वीर्यमात्मनो न समं परैः ॥ २९ ॥ ततश्च क्रेस भगवान् प्रसादं वै गरुत्मतः ॥ मैवं भूय इ
ति स्नेहात्तदा चैनमुवाच ह ॥ ३० ॥ पादांगुष्ठेन चिक्षेप सुमुखं गरुडोरसि ॥ ततः प्रभृतिरा जेंद्रसहस्रैर्णवर्तते ॥ ३१ ॥ एवं विष्णुबलाक्रांतो गर्वनाशमुपागतः ॥ गरु
डो बलवान् राजन्वैन ते योमहायशाः ॥ ३२ ॥ कण्व उवाच तथा त्वमपि गांधारेयावत्पांडुसुतान्त्रणे ॥ नासादयसितान् वीरांस्तावज्जीवसि पुत्रक ॥ ३३ ॥
भीमः प्रहरतां श्रेष्ठो वायुपुत्रो महाबलः ॥ धनं जयश्चेंद्रसुतो न हन्यातां तु कंरणे ॥ ३४ ॥ विष्णुर्वायुश्च शक्रश्च धर्मस्तौ चाश्विनावुभौ ॥ एते देवास्त्वया केन हेतुना वी
क्षितुं क्षमाः ॥ ३५ ॥ तदलं ते विरोधेन शमं गच्छ नृपात्मज ॥ वासुदेवेन तीर्थेन कुलं रक्षितुमर्हसि ॥ ३६ ॥ प्रत्यक्षदशीं सर्वस्य नारदो यमहातपाः ॥ माहात्म्यस्य त
दा विष्णोः सोयं चक्र गदाधरः ॥ ३७ ॥ वैशंपायन उवाच दुर्योधनस्तु तच्छ्रुत्वा निःश्वसन् भृकुटीमुखः ॥ राधेयमभिसंप्रेक्ष्य जहास स्वनवत्तदा ॥ ३८ ॥ क
दर्थी कृत्यतद्वाक्यमृषेः कण्वस्य दुर्मतिः ॥ ऊरुं गजकराकारं ताडयन्निदमब्रवीत् ॥ ३९ ॥ यथैवेश्वरसृष्टोस्मि यद्वा विद्याचमे गतिः ॥ तथा मर्हसि वर्तामि किं प्रला
पः करिष्यति ॥ ४० ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्धानपर्वणि मातलिवरान्वेषणे पंचाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०५ ॥ ॥ ५ ॥ जनमेजय उवाच
अनर्थे जातनिर्वधं परार्थे लोभमोहितं ॥ अनार्यकेष्वभिरतं मरणे रुतनिश्चयं ॥ १ ॥ ज्ञातीनां दुःखकर्तारं बंधूनां शोकवर्धनं ॥ सुहृदां क्लेशदातारं द्विषतां हर्षवर्धनं ॥ २ ॥